

S sedeža v 13. vrsti

MIGLIORRE ATTRICE
37th CANNES FILM FESTIVAL

MAGGIE CHEUNG
NICKNOLTE

Clean

un film di
Olivier Assayas

V osnovi povsem banalna zgodba, vendar z visoko potenco melodrame, katere protagonistka je hongkonška igralka Maggie Cheung v vlogi Emily Wang, je postavljena v »apokaliptično« lepoto urbanega obzorja.

Čista

Zdenko Vrdlovec

Uvodne slike s kanadskim industrijskim pejzažom so prav fascinantne, čeprav so z umazanim dimom, ki se vali iz visokih dimnikov, pravzaprav ekološko srhljive. Ampak takšna je pač »apokaliptična« lepota urbanega obzorja, ki je v tem filmu **Oliviera Assayasa** tudi edino obzorje – edino in skoraj globalno, saj sega od Vancouvra do Pariza in od Londona do Los Angelesa, medtem ko ima tako imenovana narava rezervat v živalskem vrtu. V te evroameriške razsežnosti pa je postavljena neka povsem banalna zgodba, toda z visoko potenco melodrame, katere protagonistka je hongkonška igralka **Maggie Cheung** v vlogi Emily Wang.

Emily se uvodoma pojavi kot precej arogantna in nevrotična agentka svojega moža, usihajočega rockerskega zvezdnika Leeja Hauserja (James Johnston iz skupine Bad Seeds), obenem pa v glasbenem klubu, kjer igrajo The Metrics, o njej že kroži glas, da je »navadna džanki«, ki je kriva za propadlo kariero svojega moža. Ko pa ta umre zaradi prevelikega odmerka mamil, je Emily, ki ga je z njimi resda oskrbela, v javnosti okrivljena še za njegovo smrt, sodišče pa ji odredi polletni zapor zaradi posedovanja mamil. Odpovejo se ji vsi Leejevi prijatelji, po prihodu iz zapora pa ji Leejev oče Albrecht Hauser očetovsko svetuje, naj se za nekaj časa odpove materinskim pravicam do sina Jaya, ki ostane v varstvu starih staršev. Emily je torej na ničti točki, s katere bi jo, degradirano in osamljeno, depresija in droge lahko pahnile samo še navzdol, toda režiser, ki je očaran z igralko Maggie Cheung (nastopila je že v njegovem imenitnem filmu *Irma Vep*), je Emily Wang namenil dostojanstvo kakšne Mizoguchijeve junakinje ter jo poslal na pot »oči-

Film ne deluje sentimentalno, verjetno po zaslugi tega, da je prav vsak prizor tega filma briljantno režiran.

ščenja«. To pa seveda ni le heroinsko očiščenje – čeprav *Clean*, *Čista* (kot je naslov filma), pomeni predvsem to – marveč tudi moralno, kolikor je povezano z njeno materinsko željo, da dobi nazaj svojega otroka. Film poslej poteka kot nekakšna »vzgoja srca«, v kateri igra pomembno vlogo stari Hauser v imenitni interpretaciji **Nicka Nolteja**: ob tako razumevajočem in zaščitniškem dedku z globokim in raskavim glasom, ki vsakogar spremeni v nemega in ubogljivega poslušalca, bi Emily končala kot izmeček, če ne bi tudi v njej odmeval kot moralni imperativ. Vseeno pa mora tudi sama kaj storiti in še kaj prestati, predvsem ko se je rockerska scena tudi v Parizu in Londonu odreče. Ti pariški in londonski prizori so mojstrsko režirani z izjemnim občutkom za mestne nočne ulice in lokale ter za figure iz glasbenega šov biznisa. Na teh krajih se Emily srečuje tudi s svojo preteklostjo, ki jo v eni osebi, nekdanji prijateljici in ljubici (Jeanne Balibar), hinavsko zataji, v drugi (Béatrice Dalle) pa ji pomaga. Kot ji pomaga tudi stari Hauser, da dobi nazaj svojega otroka, naj jo ta sprva še tako sovraži. Skratka, *Čista* je film, ki sodobni cinizem raje zamenja za vero in zaupanje v »drugo možnost« (čeprav se zdi osupljivo, da se je Emily to posrečilo tudi z njenim zaporniškim komadom, ki ga zapoje v studiu v Los Angelesu), kar niti ne deluje sentimentalno, verjetno po zaslugi tega, da je prav vsak prizor tega filma tako briljantno režiran.

Skratka, *Čista* je film, ki sodobni cinizem raje zamenja za vero in zaupanje v »drugo možnost«.